Gemeente Sittard-Geleen

Notulen van de raadsvergadering op maandag 19 juni 2023

Aanwezig:

de voorzitter	mr. M.J.M. De Loo
de griffier	mr. N.A.P.G. Bisschoff
de leden	GOB: M.W.C. Claessens, C. Verjans, R.E.W. Breidenbach, L.W. van Rijswijk, G.R. Klee, N.F.J. Wetzels, J.H.J. Tholen, P.G.J.M. Boonen, I.A.L. Knops-Verjans, F. Kuburić, C. Verjans, J.A.G. Peeters, M.P.A. Dormans CDA: P.J. Brouwers, P.T.H.M. Henssen, J.E.E.A. Schlössels, J.H. Smeets, G.J.M.C. Essing-Demandt, T.A. Salvino, B.A.J. Hoedemakers GroenLinks/PvdA: M.H. Schipper, K. Schmitz, P.H.J. Kubben, J.E. Janssen, A.E.H. Wielders Stadspartij: W.P.H. Paauwe, A.C.M. Raven PVV: M.H.J. Klaassen, J.W. Coumans SPA: J.J. Renet VVD: J.M.H. Joosten D66: P.R. Pi Van de Venne Lokaal Sittard-Geleen-Born: S.A.J. Klein PIT: M.M.J.T. Schenk-Hermans FVD: -
het college:	G.A.J. Geilen, Y.G. Salvino-Meijer, J.G.L.M. Buhler, A.L.W.G. Houtakkers, I.A.M.H. Tillie

Afwezig:

de leden	A.R.A.R. Lotfy (FVD), F.M.M. Crutzen (GroenLinks/PvdA), A.J.C. Fredrix-Pilon, (CDA)
het college	mr. J.Th.C.M. Verheijen
notulen	F.J.G. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)

---

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** heropent de raadsvergadering van 15 juni 2023 op 19 juni om 18.30 uur en heet iedereen van harte welkom. Burgemeester Verheijen is verhinderd. De heer Dormans (GOB) komt later.

17. Voortzetting eerste termijn Kadernota 2023-2026 en 1e rapportage 2023; reactie college

De heer **voorzitter** geeft het woord aan het college voor zijn voortzetting van de eerste termijn.

Wethouder **Salvino** gaat in op de vraag van de PVV over de extra kosten voor de unilocatie. Dat heeft te maken met de stijging van de bouwkosten. Er is geen sprake van extra functionaliteiten. Ze geeft desgevraagd ook aan dat er met iedereen is gesproken. Met een grondeigenaar wordt wellicht geen overeenkomst bereikt. Daarvoor is een verzoek tot onteigening ingediend. De onteigening wordt ter inzage gelegd. Met een andere grondeigenaar wordt nog gesproken. De gesprekken met de andere grondeigenaren bevinden zich in een afrondende fase. Dat alles leidt ertoe dat de schop pas in 2024 de grond in kan.
SPA heeft vragen gesteld over het strategisch huisvestingplan (SHP). De 6,9 miljoen euro die daarvoor in de kadernota is opgenomen, vindt de fractie onverantwoord hoog. De wethouder deelt die mening niet. Zij vindt dat investeren in onderwijs, investeren in de toekomst is. Daarnaast moet er perspectief worden geboden aan de schoolbesturen. De fractie zet ook vraagtekens bij de aanleg van sportvelden op de unilocatie. Dat is echter belangrijk voor de leefbaarheid in de twee dorpen. Daarover is eerder uitgebreid gesproken in de raad.

De Stadspartij vroeg naar de inzet van de gemeente voor behoud van arbeidsplaatsen bij VDL Nedcar. Daar is in de regiegroep, met onder andere de gemeente Echt-Susteren onder voorzitterschap van de provincie, over gesproken. Er wordt een mobiliteitscentrum opgericht om mensen van werk naar werk te begeleiden. Verder blijft VDL Nedcar auto's produceren, maar niet in de huidige omvang. In de regiegroep is afgesproken dat er voor het zomerreces een informatieavond wordt georganiseerd voor de betrokken gemeenten en Provinciale Staten. De Europese Waterstofbank, waar de Stadspartij vragen over heeft gesteld, is geen fysieke instelling. Het is een financieel instrument. De artikel 43-vragen worden komende week beantwoord. Het kunstgrasveld op de unilocatie voldoet aan de nieuwe voorwaarden. De Stadspartij vroeg verder naar de uitwerkingen van het detailhandelsbeleid. Die zijn opgenomen in de speerpunten.

De heer **Renet** (SPA) bestrijdt dat zijn fractie niet wil investeren in onderwijs. Hij is ook blij met het SHP. De gemeente wil echter met de voor haar beperkte middelen bovenwettelijke taken uitvoeren. Dat is op dit moment niet verantwoord. Is de wethouder bereid om een integrale afweging te maken met andere belangrijke projecten?

Wethouder **Salvino** merkt op dat het SHP nog ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad. Zij merkt daarbij op dat de gemeente wellicht nu nog bovenwettelijke taken toch zal moeten uitvoeren. Als de gemeente daar mee wacht, zullen de kosten alleen nog maar verder oplopen. Daarom vindt zij het verantwoord om deze stappen, met medefinanciering van de schoolbesturen, te zetten.

Mevrouw **Joosten** (VVD) vraagt opnieuw aandacht voor een goede communicatie met het midden- en kleinbedrijf, maar ook voor een goede communicatie over het uitstel van de start van de bouw van de unilocatie.

Wethouder **Salvino** beaamt dat dat belangrijk is. Zij zegt toe daar nog meer op in te zetten. De unilocatie staat iedere twee weken op de agenda.

De heer **Klaassen** (PVV) begrijpt dat de wethouder wacht op extra middelen van de raad om te starten met de realisatie van de unilocatie. Zijn er reële risico's dat de kosten nog verder oplopen?

Wethouder **Salvino** antwoordt dat die er niet zijn.

De heer **Raven** (Stadspartij) vraagt naar de inspanningen voor versterking van het centrum van Geleen (op het gebied van circulaire economie) in relatie tot de Brightland campus. Welke resultaten zijn al geboekt?

Wethouder **Salvino** verwijst voor deze vraag naar portefeuillehouder Geilen. Hij werkt hard aan de samenwerking met Chemelot.
Het Bright-festival is een mooi voorbeeld van inspanningen op het gebied van circulariteit. Dat zorgt voor bewustwording. Het is echter niet voldoende. Daarom wordt daar nog hard aan gewerkt. In de themasessie van het detailhandelsbeleid (op 20 juni 2023) wordt daar aandacht aan besteed. Zij roept de betrokken raadsleden op om daarbij aanwezig te zijn.

Wethouder **Houtakkers** gaat in op de motie van het CDA Impuls aan dichtkunst en het benoemen van een stadsdichter. Eerdere initiatieven daartoe zijn een zachte dood gestorven. Hij vermoedt dat de tijd daar nu meer rijp voor is gezien de belangstelling voor bijvoorbeeld spoken word op Spectaculo. Hij zegt dan ook toe invulling te geven aan de motie. Het CDA vroeg naar de stand van zaken van stadsmarketing. De onderzoeksfase is afgerond. In het derde en vierde kwartaal van 2023 wordt gesproken over verdere ontwikkelingen. De uitvoering kan dan in 2024 starten.
Het Huis aan de Markt moet een historische gevel krijgen. De opmerking daarover zal niet op de rotsen vallen. Het ambitiedocument voor de Sint Petrusschool wordt, na een succesvolle participatie, op 20 juni 2023 in het college besproken. De wethouder heeft er vertrouwen in dat de ontwikkelingen snel zullen gaan. Over de Gebiedsvisie Sint Rosa wordt nog steeds onderhandeld met de eigenaar van de caravanstalling over de tekst van de overeenkomst, niet over de financiën.

GroenLinks/PvdA maakt zich zorgen over het museum; de Stadspartij over cultuur in het algemeen. Dat komt de komende week bij de bespreking van de cultuurnota Gedeeld plezier in de ronde aan bod. Het college deelt vooralsnog niet de zorgen over het museum. De Stadspartij vraagt in dat kader naar de mogelijkheden van een regionale cultuuragenda. Dat komt in het MAHHL-overleg aan de orde. Kunst in de openbare ruimte, dus ook bij de entrees van de stad en aandacht voor de cultuurhistorie in de binnenstad van Sittard, worden op 29 juni 2023 besproken. Het college zal blijven investeren in cultuur en erfgoed en verenigingen op dat gebied begeleiden en ondersteunen.
Een werkgroep werkt aan de Stolpersteine, waar PIT aandacht voor vroeg. Daarvoor zijn middelen beschikbaar gesteld. De raad wordt daar de komende week verder over geïnformeerd. Er worden voorbereidingen getroffen voor de aanvraag van SPUK-middelen.
De PVV vroeg naar de organisatorische, juridische en financiële risico's van de Sportstichting. De risico's hebben betrekking op insourcing. Daarom kiest het college voor een ander besturingsmodel. Verder wordt gezocht naar een meer scherpere cao. De belangrijkste hobbels zijn genomen. Er wordt wellicht (in afwachting van de mening van de or) op 1 september 2023 een besluit over genomen.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) vraagt om een informatiesessie over de Sportstichting om de raadsleden verder te informeren over deze organisatie. Verenigingen leven vaak in onduidelijkheid over de kosten en bijvoorbeeld het accommodatiebeheer. Wie is daarvoor verantwoordelijk, de Sportstichting of de gemeente?

Wethouder **Houtakkers** zegt toe om de raad verder te informeren als er een besluit genomen is over het nieuwe besturingsmodel.

Wethouder **Tillie** gaat in op de motie Op weg naar een ander kader in Sittard-Geleen van GOB. In de toekomstvisie is er nadrukkelijk aandacht voor de ecologische veerkracht en een groen-agenda. De fractie vraagt ook om beleidsplannen op dit gebied te bundelen. De wethouder zegt toe de raad voor eind 2023 een startdocument voor te leggen als start voor een consultatieronde met alle betrokken partijen. Daarbij worden ook de motie en bijvoorbeeld het rapport van de rekenkamer over het onderwerp betrokken.
De motie Jongeren mentaal ondersteunen vraagt om aandacht voor dit onderwerp. De gemeente doet al veel op dit gebied met onder andere coachpleinen op scholen en het Jongerenloket. Ook het Graaf Huyncollege in Geleen heeft daar aandacht voor. Er is verder aandacht voor initiatieven in andere gemeentes, maar de gemeente is op dit gebied ook zelf innovatief. De wethouder steunt dan ook de motie.
Het CDA wil weten waar inwoners terechtkunnen met vragen over bijvoorbeeld de Wmo. Daarvoor zijn in het ziekenhuis en de Wijksteunpunten laagdrempelige loketten ingericht. Verder bevat ook de Seniorenwijzer en digitale platformen als Vitaal in 046 informatie over dit onderwerp. De wethouder zegt toe een compleet overzicht op te nemen in de nieuwsbrief. Hij is het eens met de oproep om niet over, maar met kinderen te praten, bijvoorbeeld in de vorm van een kinderraad. Hij doet zelf al inspanningen om de jongeren serieus te betrekken bij de gemeenteraad.
De wethouder werkt samen met de andere Zuid-Limburgse gemeentes hard aan de energietransitie, waar D66 vragen over heeft gesteld. Er is echter in Zuid-Limburg niet veel mogelijk. Veel plannen worden afgewezen. Daarom is gevraagd wat wel mogelijk is. Zo denkt de wethouder aan multifunctioneel gebruik van beschikbare ruimten en onder andere plaatsing van zonnepanelen op daken. Bij programmateam RES gaat een ambtenaar van de provincie werken aan Zon op Dak. Hij heeft in de ronde al toegezegd een overzicht te geven van lopende acties.
De motie Inclusief Sittard-Geleen vraagt om aandacht voor de LHBTIQ+ gemeenschap. De gemeente beschikt al over een Progres-Pride-vlag. Deze zal op de daarvoor bestemde dagen worden gehesen. De regenboogoversteekpaden zullen opnieuw worden beschilderd. De gemeente steunt al initiatieven op scholen. Daarvoor krijgt het COC geld van de gemeente. Er komt geen apart doelgroepenbeleid, want dat betekent automatisch exclusiviteit. Iedereen in de gemeente moet zich gerespecteerd, welkom en veilig voelen. In de werkgroep Sittard-Geleen Inclusief is aandacht voor het hele spectrum van inclusiviteit. Het organiseren van bijvoorbeeld een evenementen, is geen verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente kan wel dergelijke initiatieven ondersteunen.
Een lokaal sociaal energiebedrijf moet energie inkopen zonder winstoogmerk en tegen een laag tarief aanbieden aan de inwoners. Enter Next Level doet onderzoek naar de haalbaarheid en zal

er wellicht voor de zomer van 2022 uitsluitsel over geven. GroenLinks/PvdA vraagt om daarvoor een krediet van 100.000 euro te oormerken. Dat is, met een haalbare businesscase, mogelijk met gelden van de samenlevingsversterkende maatregelen. De gemeente heeft contact met gemeenten als Landgraaf en Twente, waar ook zulke initiatieven worden genomen. De wethouder zegt toe met de provincie contact op te nemen om dit mede vorm te geven. Hij kan de motie dan ook overnemen.
De Stadspartij geeft verkeerde signalen over Graetheide. Zo is er geen sprake van een SMR op Graetheide en zijn er nog geen besluiten genomen over ontgrinding. Op de eerder gehouden themasessies is informatie verstrekt en was er uitgebreid ruimte om vragen te stellen over onder andere de zeven ontwikkelpunten op het gebied van groen en recreatie. De wethouder zegt toe de raad eind 2023 scenario's voor te leggen.
De rijksregeling voor een duurzaamheidslening mensen met een kleine beurs wordt met twee jaar verlengd. De wethouder zegt toe de inwoners daar actief over te informeren.

De heer Dormans (GOB) is gearriveerd.

De heer **Klaassen** (PVV) merkt op dat het college een eerdere motie van de PVV over hulp aan jongeren niet heeft overgenomen, onder andere omdat er al heel veel op dat gebied gebeurde. De wethouder steunt nu wel de motie van GOB. Wat is het verschil?

Wethouder **Tillie** legt uit dat de motie van GOB alleen gaat over het mentaal welbevinden van jongeren. De motie van de PVV destijds was veel uitgebreider.

De heer **Klaassen** (PVV) beaamt dat zijn eerdere motie zorgvuldiger was. Hij vermoedt dat de wethouder de motie van GOB nu wel overneemt, omdat deze van zijn eigen partij afkomstig is.

Wethouder **Tillie** doet niet mee aan dit soort insinuaties. Een wethouder is onpartijdig.

De heer **Brouwers** (CDA) is blij met de aandacht van de wethouder voor jongeren, onder andere in zijn eigen klas. Hij herhaalt zijn verzoek voor een overzicht van initiatieven op het gebied van inclusie.

Wethouder **Tillie** zegt de raad een overzicht toe dat voldoet aan de wensen.

De heer **Renet** (SPA) stelt in de ingediende moties een grote mate van (financiële) willekeur vast. Er wordt nu een bedrag van 200 euro genoemd. Mantelzorgers krijgen al jaren een karige beloning van 50 euro. Je moet vergelijkbare groepen op eenzelfde wijze belonen.
De heer Renet heeft eerder deze raadsperiode het beroep van een bepaald raadslid genoemd. Daar kwam toen kritiek op. Nu komt dat echter herhaalde malen voor. Zo wordt gesproken over 'bij mij in de klas'. Hij roept op om een lijn te trekken.

Wethouder **Tillie** legt uit dat het bedrag in de motie slechts als voorbeeld wordt genoemd. Het college zegt niets toe en kijkt ook naar initiatieven elders.

De heer **Claessens** (GOB) beaamt dat het slechts gaat om voorbeelden van initiatieven in het land voor ondersteuning van jongeren met een bepaald bedrag.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vraagt uitleg over de uitspraak dat er in Zuid-Limburg moeilijk voldaan kan worden aan de RES-opgaven. Zo staan er vlak over de grens in Duitsland wel veel windmolens.

Wethouder **Tillie** geeft een overzicht van beperkende maatregelen als de zware industrie, de opgaven op het gebied van bodem en water en de mogelijke komst van de Einsteintelescoop. Daardoor wordt onder andere de plaatsing van windmolens bemoeilijkt. Daarom wordt niet meer binnen de gemeente maar binnen de regio Zuid-Limburg gekeken naar de mogelijkheden.
Hij merkt verder op dat Duitsland een ander beleid heeft dan Zuid-Limburg. Er wordt nu onderzoek gedaan naar de overname van stroom uit Duitsland op piekdagen.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vraagt om de suggesties in de motie van D66 voor aandacht voor inclusiviteit mee te nemen.

Wethouder **Tillie** zegt toe onderzoek te doen naar de haalbaarheid van dergelijke initiatieven.

Mevrouw **Joosten** (VVD) is blij met het ingezette dierenwelzijnsbeleid. Zij wil weten wanneer de raad de uitnodiging mag ontvangen.

Wethouder **Tillie** legt uit dat daar nog onderzoek naar gedaan wordt. Hij is bereid daarvoor een plekje in de gemeente te organiseren en zegt toe de uitnodiging voor het zomerreces te versturen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) had begrepen dat een half jaar geleden een oplossing zou worden bedacht voor Bie Zefke. Wat is de stand van zaken? Hij vraagt verder naar de opvang van daklozen. Het aantal van vier daarvoor gereserveerde noodbedden is te weinig. Is er voldoende budget om dit probleem aan te pakken?

Wethouder **Tillie** geeft aan dat er voldoende budget is om dit probleem aan te pakken. Hij legt uit dat er (bij Moveo) altijd mogelijkheden zijn voor daklozen om te slapen. De vier units zijn gereserveerd voor 24/7 begeleid wonen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) weet dat er daklozen, vanwege het gebrek aan opvangplekken, worden doorgestuurd naar Heerlen of Maastricht. Hij roept de wethouder op om zich beter te informeren. Het is ook in deze gemeente een groot probleem.

Wethouder **Tillie** vindt ook dat het probleem voor ieder individu groot is. Daarom wordt gewerkt aan oplossingen. In 2030 mogen er in dit land geen daklozen meer zijn. Dat is overheidsbeleid. De wethouder heeft geen signalen dat mensen in Sittard-Geleenop straat moeten leven. Iedereen kan bij Moveo terecht. Bij Bie Zefke wordt gewerkt aan een structurele oplossing met een nieuwe locatie in oktober 2023. De wethouder zegt toe de raad daar zo snel mogelijk over te informeren.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) weet dat veel van de huidige daklozen statusloos zijn. Zij kunnen niet bij Moveo terecht. Hij roept de wethouder nogmaals op om zich daar goed over te laten informeren.

Wethouder **Tillie** deelt mee dat in een breed opgezet onderzoek wordt gekeken naar de daklozen, hun achtergronden en hun mogelijkheden.

De heer **Raven** (Stadspartij) stelt dat windenergie in Zuid-Limburg trekken is aan een dood paard en stelt daarom voor om de aandacht te verleggen naar het gebruik van waterstof.

Wethouder **Tillie** deelt mee dat het thema waterstof en zaken als de SMR's wordt meegenomen in alle onderzoeken. Het is echter vaker slechts wensdenken. De ontwikkelingen kennen nog veel haken en ogen. Het zijn oplossingen voor de langere termijn. De wethouder ziet uit naar mogelijkheden op korte termijn, bijvoorbeeld op het gebied van windenergie.

De heer **Raven** (Stadspartij) stelt dat de kadernota ook verder kijkt dan een jaar. Het gaat soms zelfs over een periode van tien jaar. De ondergrondse leidingen kunnen worden aangepast voor waterstof. Deze industriële regio met op Chemelot een onderzoekscampus zou daar met initiatieven van deze gemeente een voortrekkersrol in kunnen nemen.

Wethouder **Tillie** herhaalt dat alle initiatieven op dit gebied waar de gemeente en de regio op aan kunnen haken, worden meegenomen. Hij zegt toe daar al zijn energie in te steken.

Wethouder **Geilen** gaat in op de vraag van D66 om meer ambtelijke capaciteit in te zetten op de euregio met als doel een strategisch beleidsplan euregionale samenwerking. Dat vraagt om een integrale afweging. Dat is onderwerp van de bespreking van de begroting.
Verder wordt in een motie gevraagd om een kinderraad en kinderburgemeester. De (afwezige) burgemeester heeft aangegeven dat het zijn volle sympathie heeft. Hij heeft in andere gemeenten al eerder gewerkt met een kinderraad of jongerenraad. Dat vraagt wel om een goede begeleiding van de raadsleden. Zij kunnen hen wegwijs maken in de plaatselijke democratie en gastlessen

verzorgen op scholen. De burgemeester zegt toe te inventariseren welke raadsleden bereid zijn om daar energie in te steken en samen met Greutsj een plan van aanpak op te stellen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vraagt aandacht voor de gemeente als verhuurder.

Wethouder **Geilen** legt uit dat de gemeente de Wet goed verhuurderschap moet handhaven. Daar wordt nu invulling aan gegeven. De wethouder zegt toe de raad daar later verder over te informeren. Hij beaamt dat de wet ook geldt voor gemeenten.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) doelde op de situatie aan de Obbichterweg. Daar leven mensen al 23 jaar onder erbarmelijke omstandigheden. Gaat de gemeente de problemen voor 1 juli 2023, als de wet ingaat, oplossen?

Wethouder **Geilen** beaamt dat de gemeente, als verhuurder en als handhaver verschillende rollen heeft. De aanpak van de situatie aan de Obbichterweg, maar ook op andere woonwagenlocaties, is opgenomen in de voorliggende kadernota. Hij verwijst verdere discussies hierover naar de verantwoordelijke portefeuillehouder, wethouder Houtakkers

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) wil weten of de wethouder, als de situatie niet voor 1 juli 2023 wordt opgelost, iets gaat doen aan het innen van gelden.

Wethouder **Geilen** verwijst hiervoor opnieuw naar de verantwoordelijke portefeuillehouder. Hij merkt op dat er eerder een debat over heeft plaatsgevonden en vindt het niet passend om daar nu via een omweg opnieuw de discussie over te voeren. Hij herhaalt dat het college de raad later zal informeren over de invulling van de nieuwe wet.

De **voorzitter** stelt vast dat het onderwerp eerder is behandeld en stelt voor om dit op een ander tijdstip, en niet via deze achterdeur, opnieuw te agenderen. Het onderwerp is nu buiten de orde.

Mevrouw **Joosten** (VVD) vraagt de wethouder om een reactie op haar gewijzigde amendement.

Wethouder **Geilen** deelt mee dat er wordt gewerkt aan een structurele oplossing voor de opvang van asielzoekers. Het college kan zich vinden in de aangepaste tekst.

De heer **Renet** (SPA) vraagt zich af of de gemeente de voorgestelde discussie over de opvang van asielzoekers van het landelijke CDA moet doorkruisen. Hij stelt voor om de ontwikkelingen af te wachten.

De **voorzitter** stelt voor om de discussie te beperken tot het voorliggende aangepaste amendement.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) leest in de vervangende tekst dat het enkel gaat om de opvang van asielzoekers in plaats van over een asielzoekerscentrum. Daardoor verandert de context waar in de ronde over is gesproken.

Wethouder **Geilen** stelt vast dat in de ronde is gesproken over een *structurele* oplossing voor de opvang van asielzoekers. Met de aanpassing komen ook tijdelijke oplossingen in beeld.

T*weede termijn*

De heer **Boonen** (GOB) geeft een reactie op de ingediende amendementen en moties.

- Het amendement van de VVD is op een goede manier aangepast. De fractie zal dat steunen.
- De Motie 't Tuurhoes wordt ingetrokken.
- GOB steunt de motie van GroenLinks/PvdA. Het is een goed initiatief.
- De fractie steunt ook de motie van het CDA over de stadsdichter.
- GOB heeft de motie van PIT mede ingediend.
- Spreker geeft nu al gastlessen op scholen. Hij voldoet dus al aan de oproep van de burgemeester.
- GOB is uiteraard voorstander van haar motie over steun aan jongeren.
- De fractie is tegen de motie van de Stadspartij. Het is geen taak van de GGD.

- GOB steunt de motie van D66, naar aanleiding van de reactie van de wethouder, niet.
- Op het gebied van inclusie heeft deze gemeente nog veel te doen. Daarom steunt de fractie de motie over dit onderwerp.
- GOB steunt uiteraard ook haar eigen motie over groen. De heer Boonen kondigt aan daar in de komende periode middelen voor te vinden.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) vraagt opheldering over de opmerking van de heer Claessens (GOB) dat te weinig groen in de gemeente - slechts - beeldvorming is. De gemeente moet – mede gezien de positie op de ranglijst van de Atlas van gemeenten - echt nog wel een been bijtrekken.

De heer **Boonen** (GOB) denkt zelf ook wel eens dat er te weinig groen is in de gemeente, maar komt dan met zijn hond op verrassend mooie - nog niet ontdekte - groene stukjes. Dat heeft de fractie bedoeld te zeggen met beeldvorming. Hij roept op om het bestaande groen te koesteren en het - met kleine ingrepen - uit te breiden.

De heer **Renet** (SPA) vindt de feiten duidelijk. Deze gemeente staat niet bovenaan op de ranglijst. Hij hoopt dat dit wordt aangepakt.

De heer **Boonen** (GOB) beaamt dat er veel op het spel staat. Daar moet goed voor worden gezorgd.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) roept op om terughoudender te zijn met het uitgeven van geld. Zo zal de aanpak van Glanerbrook wellicht wel 100 miljoen euro gaan kosten

De heer **Boonen** (GOB) heeft eerder al zijn aarzeling uitgesproken over grote investeringen, maar veel zaken liggen al jaren op de plank. Verder uitstel zorgt voor extra kosten. En het is ook belangrijk dat ambtenaren een goede werkplek krijgen. Daarom kiest GOB er nu voor om door te pakken.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) prijst de betrokkenheid en toewijding van het college in zijn reactie op de bijdragen van de fracties, maar hekelt de late informatievoorziening aan de raad. Er is plotseling sprake van een positief resultaat van 23 miljoen euro. Dat heeft de financiële situatie van deze gemeente volledig veranderd. Het biedt mogelijkheden voor de komende jaren. Daarom stelt de Stadspartij voor dat een werkgroep onderzoek doet naar bestemmingen voor dit positief resultaat. De fractie vraagt verder om het gehele accommodatiebeleid (inclusief financiële kaders) in deze gemeente in kaart te brengen.
De Stadspartij kan het amendement van de VVD niet steunen, gezien haar eerdere verzoek voor een gecoördineerde aanpak bij het vinden van goede oplossingen. De fractie trekt haar eigen motie over de GGD in, maar nodigt met name GOB uit om hier verder over te spreken.
De heer Paauwe stelt voor om een fietstocht te organiseren door de stad voor alle raadsleden om zo inzicht in het groen te krijgen.

Mevrouw **Joosten** (VVD) legt uit dat haar amendement juist weergeeft wat in de ronde die de heer Paauwe noemde, besproken is.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) mist in het amendement aandacht voor participatie van burgers. Bovendien is het niet juist dat een dergelijk besluit in een ronde wordt genomen. Die besluitvorming moet plaatsvinden in de raadsvergadering. Hij roept op om dat later in de raad te bespreken.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) bestrijdt dat in die bewuste ronde een besluit is genomen. In de ronde is slechts aan het college gevraagd om in het kader van de landelijke opgaven, onderzoek te doen naar de mogelijkheid van een vestiging van een asielzoekerscentrum.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) heeft er in de discussie over de crisisopvang voldoende over gezegd. Hij gaat er nu niet verder op in.

De heer **Klaassen** (PVV) merkt op dat juist het college de oproep in de bewuste ronde heeft bestempeld als een volwaardig besluit. Hij vindt de aantijging van de heer Kubben richting de heer Paauwe dan ook onterecht.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) herhaalt dat er destijds geen besluit is genomen. Op dat gebied is ook het amendement van de VVD aangepast. Er is geen sprake van provocatie. Provocatie is een foto van de stadswal publiceren met op de voorgrond tenten van asielzoekers.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) biedt zijn excuses aan voor de foto.

De **voorzitter** stelt voor om later een principiële discussie te voeren over de zeggingskracht van wat in de ronde is besproken.

De heer **Renet** (SPA) hekelt opnieuw de late informatie over de goede financiële positie van de gemeente. Die informatie moet eerder bekend zijn geweest bij het college. Daarmee zet het college de raad voor schut. Hij vraagt om een reactie van de coalitiepartijen.

De heer **Boonen** (GOB) is van mening dat de heer Renet de uitleg van het college gewoon niet wil horen.

De heer **Brouwers** (CDA) betreurt de houding van de heer Renet, mede gezien de goede initiatieven die het college neemt.

De heer **Renet** (SPA) is verbijsterd dat de coalitiepartijen voorbijgaan aan deze late informatievoorziening. Het college liet eerder weten geen geld hebben voor nieuwe initiatieven; vervolgens blijkt dat er tientallen miljoenen euro's over zijn.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) wil weten waarom de PVV een politiek theater maakt van de vermeende zinsnede in het amendement. De fractie had kunnen volstaan met een stemverklaring.

De heer **Klaassen** (PVV) noemt het politiek en geen theater. Hij bestrijdt dat de fractie alleen vanwege deze ene zin tegen de kadernota zal stemmen. Er zijn meerdere zaken in de kadernota waar de fractie het niet mee eens is.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) neemt de uitnodiging van de wethouder over de lokale lasten aan en zal zijn motie daarover intrekken. De overige moties dient de fractie mede in.
In de motie Inclusief Sittard-Geleen vraagt de fractie om het regenboogbeleid meer handen en voeten te geven. Dat is nodig in deze gemeente en in Nederland. De motie is bedoeld om het gesprek hierover op gang te brengen. Raadsleden moeten opkomen voor (doel)groepen die het nodig hebben. Sittard-Geleen moet die inclusieve tolerante stad zijn voor iedereen. Hij bedankt de andere partijen voor steun voor de motie.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) mist de toetsing van de kadernota aan het algemeen belang. Hij stelt vast dat er vaak sprake is van persoonlijke wensen. Daarom heeft hij er zijn twijfels over. Bovendien is hij van mening dat de grote projecten - zoals gebruikelijk - nog veel meer geld zullen kosten. Verder is ook de bestuurscultuur nog steeds in orde, gezien de late informatievoorziening aan de raad over de financiële positie van de gemeente.

De heer **Brouwers** (CDA) vraagt de heer Klein om voorbeelden te noemen waarom hij niet kan instemmen met de kadernota.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vindt dat de basis niet op orde is. Zo worden er verkeerde typen woningen gebouwd en kunnen jonge woonwagenbewoners na jaren wachten nog steeds geen goede huisvesting vinden, terwijl er voor andere zaken miljoenen euro's worden uitgetrokken. Een ijshockeyhal van 13 miljoen euro is dan een overbodige luxe.

De heer **Brouwers** (CDA) merkt op dat de raad eerder unaniem voor moties van Lokaal Sittard-Geleen-Born heeft gestemd en op die manier miljoenen euro's heeft gereserveerd voor de huisvesting van woonwagenbewoners.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vindt nog steeds dat er te weinig wordt gedaan voor de woonwagenbewoners. Hij heeft niet meer gevraagd, want dat zou worden afgeschoten.

De heer **Boonen** (GOB) legt uit dat de kadernota een groot aantal speerpunten bevat, wellicht ook speerpunten die op het wensenlijstje van Lokaal Sittard-Geleen-Born staan. Als de fractie andere wensen heeft, kunnen die met een motie of een amendement aan de raad worden voorgelegd.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vindt dat de gemeente woningen moet bouwen voor de verschillende doelgroepen als senioren en bijvoorbeeld woonwagenbewoners; sociale huurwoningen. Hij stelt nogmaals vast dat de basis niet op orde is, maar het college geeft veel geld uit aan fantastische projecten. Ook wordt er geen aandacht meer besteed aan bijvoorbeeld (cultuur in) De Ligne.

De heer **Boonen** (GOB) hekelt het gemak waarmee Lokaal Sittard-Geleen-Born kritiek levert op de kadernota, zelfs spreekt over persoonlijke wensen van raadsleden, en zelf geen initiatieven neemt.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) zou het geld anders besteden en op dit moment overbodige luxe, zoals Glanerbrook Fase 3b, achterwege laten.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) merkt op dat Fase 3 van Glanerbrook gaat over de zonnepanelen. De wethouder heeft aangegeven dat uitstel extra kosten met zich meebrengt. Hij roept de heer Klein op om dat argument serieus nemen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) is het eens met de noodzaak om zonnepanelen te installeren. Hij heeft echter moeite met zaken als de ijshockeyhal. Hij heeft er verder moeite mee dat in de voorbereidende sessies is gesproken over andere prioriteiten dan nu in de kadernota zijn opgenomen.

De heer **Klaassen** (PVV) vindt het begrijpelijk dat een grondeigenaar er niet mee instemt dat de gemeente zijn grond afpakt. Hij zet verder vraagtekens bij de uitspraak van de wethouder dat het bedrag van 2,6 miljoen euro voldoende zal zijn voor de unilocatie.
De PVV steunt de motie van GOB Jongeren mentaal ondersteunen. Als een eerdere motie daarover van de PVV was aangenomen, hadden wellicht meer jongeren eerder geholpen kunnen worden. In de motie riep de fractie ook al op voor meer huisvesting voor jongeren en starters. De nood is nu nog nooit zo hoog geweest.
De Partij voor de Vrijheid kan de passage in het amendement van de VVD om onderzoek te doen naar de mogelijkheid van een asielzoekerscentrum in de gemeente, niet steunen. Het amendement laat zien dat de VVD alleen in verkiezingstijd grenzen wil stellen aan immigratie.

De heer **Brouwers** (CDA) trekt de motie over 't Tuurhoes, gezien de reactie van de wethouder en nieuwe ontwikkelingen, in.

- Het CDA steunt het aangepaste amendement van de VVD.
- Het CDA dient de motie van GOB over groen mee in.
- De motie over jongeren is wellicht overbodig, maar het is wel een stevig signaal om deze jongeren niet te vergeten. De fractie zal de motie dan ook steunen.
- Het CDA steunt de motie van GroenLinks/PvdA over het lokaal energiebedrijf.
- Het CDA steunt de oproep in de motie Inclusie van D66 voor meer aandacht voor dit onderwerp.

De **voorzitter** sluit de beraadslagingen en gaat na een korte schorsing over op besluitvorming.

<u>Besluitvorming</u>
<u>Amendement VVD</u>
De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) stemt tegen het voorstel. De technische aanpassing was ook via een stemverklaring mogelijk geweest. Met deze aanpassing krijgt het voorstel een groot politiek gewicht.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) stemt vanwege dezelfde reden tegen het voorstel. De fractie is voorstander van een structurele opvang van asielzoekers.

De heer **Klaassen** (PVV) stemt tegen het voorstel. Het aangepaste amendement biedt ruime mogelijkheden. Dat vindt de fractie onvoorstelbaar, mede gezien de brandbrief van de gouverneur aan de burgemeesters.

De **voorzitter** stelt vast dat het amendement wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, PIT, de VVD en het CDA. Tegen zijn de fracties van de Stadspartij, SPA, GroenLinks/PvdA, D66, Lokaal Sittard-Geleen-Born en de PVV.

1e rapportage 2023
De **voorzitter** stelt vast dat het raadsvoorstel wordt aangenomen. Tegen zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born en de PVV. Alle andere fracties zijn voor.

Kadernota
Mevrouw **Schenk** (PIT) stemt in met de kadernota met de opmerking dat de fractie bij de voorstellen die nog niet definitief zijn vastgesteld, zorgvuldige afwegingen zal maken.

De heer **Raven** (Stadspartij) stemt voor de kadernota. Hij hoopt dat de voorstellen van de Stadspartij richting begroting serieus worden uitgewerkt. Hij vindt verder dat de voorbereiding richting kadernota verbeterd moeten worden. Zo is pas in een laat stadium gecommuniceerd over een aantal belangrijke financiële stukken. Die handelwijze bood de raad onvoldoende mogelijkheden om keuzes te maken.

De heer **Renet** (SPA) stemt tegen de kadernota. Hij is het niet eens met het doorlopen proces. Hij kan verder niet geloven dat het college niet eerder op de hoogte was van de goede financiële situatie van de gemeente, waardoor de raad er niet eerder van op de hoogte gesteld had kunnen worden.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) stemt tegen de kadernota. De basis is niet op orde en hij verwacht dat er nog vele miljoenen euro's extra nodig zijn. Hij kondigt aan goed te toetsen of het college zich aan de afspraken houdt.

De heer **Klaassen** (PVV) is tegen deze kadernota. De actualisatie kostenverhaal had eerder ingezet moeten worden. Het is triest dat er breed gezocht wordt naar een plek voor een asielzoekerscentrum. De fractie is ook tegen de inzet van 2,6 miljoen euro extra voor de unilocatie en tegen onteigening. Het extra geld voor Huis aan de Markt had eerder aan bod moeten komen.

De **voorzitter** stelt vast dat het raadsvoorstel wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, PIT, de VVD, de Stadspartij, GroenLinks/PvdA, D66 en het CDA. Tegen zijn de fracties van de SPA, Lokaal Sittard-Geleen-Born en de PVV.

Motie van GOB Op weg naar een groener kader Sittard-Geleen
De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) stemt in met de motie. De fractie wil de gemeente groen, groener, groenst maken.

De heer **Klaassen** (PVV) stelt vast dat gevraagd wordt om het bestaande beleid te bundelen. Blijkbaar is daar behoefte aan. Hij had er de voorkeur aan gegeven om dit mee te nemen in de Omgevingsvisie. De fractie is tegen de motie.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, PIT, de VVD, de Stadspartij, SPA, GroenLinks/PvdA, D66, Lokaal Sittard-Geleen-Born en het CDA. Tegen is de fracties van de PVV.

Motie van GroenLinks/PvdA Oormerken middelen voor het sociaal lokaal energiebedrijf
De heer **Raven** (Stadspartij) steunt de motie. Hij vraagt daarbij ook aandacht voor de mogelijkheden van waterstof.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) kan niet inschatten wat de consequenties hiervan zijn voor de tarieven voor de inwoners. Daar wordt onderzoek naar gedaan. De fractie zal de motie steunen.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, PIT, de Stadspartij, SPA, GroenLinks/PvdA, D66, Lokaal Sittard-Geleen-Born en het CDA. Tegen zijn de fracties van de VVD en de PVV.

Motie van het CDA Impuls aan dichtkunst en het benoemen van een stadsdichter
De **voorzitter** stelt vast dat de motie unaniem wordt aangenomen.

Motie van PIT het en het CDA Invoeren van een kinderraad en een kinderburgemeester
De heer **Renet** (SPA) hoopt dat de kinderraad het beter doet dan deze gemeenteraad.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) dient de motie mede in.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) steunt de motie. Hij vindt het jammer dat de burgemeester in zijn reactie vooral naar Greutsj verwees en roept op om breder te zoeken naar kandidaten. Hij vindt verder dat goed duidelijk moet worden gemaakt wat de kinderen wel en niet kunnen verwachten. Zij moeten ook echt iets te kiezen hebben. Het mag geen gebakken lucht zijn.

De heer **Klaassen** (PVV) merkt op dat kinderen volgens de wet geen inspraak hebben. Hij acht het in het kader van educatie wel goed om kinderen mee te nemen in het politieke proces. Hij is het eens met het verzoek van Lokaal Sittard-Geleen-Born over een bredere aanpak.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie unaniem wordt aangenomen.

Motie van GOB Jongeren mentaal ondersteunen
De **voorzitter** stelt vast dat de motie unaniem wordt aangenomen.

Motie van D66 Inclusief Sittard-Geleen
De heer **Renet** (SPA) vindt het prima dat er aandacht is voor dit onderwerp, maar vindt ook dat er teveel moties over worden ingediend. Daarom stemt de fractie tegen het voorstel.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) vindt dat er niet genoeg aandacht kan zijn voor dit onderwerp. Iedereen moet een plek krijgen in deze gemeente. Daarom dient de fractie de motie mede in.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) sluit geen enkele relatievorm uit, maar hekelt de overkill aan woke-toestanden. Daarom steunt de fractie de motie niet.

Mevrouw **Joosten** (VVD) stemt in met het voorstel. Er kan nooit genoeg aandacht zijn voor het onderwerp. De tolerantie in Nederland wordt steeds kleiner. Daarom is het belangrijk dat ook Sittard-Geleen hier aandacht aan besteed.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, PIT, de VVD, de Stadspartij, GroenLinks/PvdA, D66 en het CDA. Tegen zijn de fracties van SPA, Lokaal Sittard-Geleen-Born en de PVV.

18. Sluiting

De **voorzitter** sluit om ongeveer 21.00 uur de vergadering. Hij bedankt de raadsleden voor hun bijdragen en nodigt iedereen uit voor een drankje in de foyer.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Sittard-Geleen van 12 juli 2023.

de griffier, de voorzitter,

mr. N.A.P.G. Bisschoff mr. J.Th.C.M. Verheijen